

6. Leven in eenvoud als keuze

Introductie

In het vorige document zagen we dat we persoonlijk terug gezegend worden, als we gaan geven. God wil financieel voorzien in alle noden van zijn kinderen. Hij wil zijn kinderen zelfs rijkelijk zegenen. We zagen in dit document ook dat deze zegen niet altijd meteen of automatisch naar ons toekomt. Soms kan het lang duren, voordat deze zegen ons bereikt. In dit document willen we stilstaan bij een andere kant van de zaak, namelijk het vrijwillig kiezen om in eenvoud te leven. Hoeveel is voor ons genoeg? En zijn er redenen om zelf een limiet te stellen aan ontvangen zegeningen?

Leven in eenvoud in de Bijbel

We lezen in de Bijbel regelmatig over rijke en rijk gezegende mensen. Dit lezen we met name in het Oude Testament en soms ook in het Nieuwe Testament.¹ In het Nieuwe Testament lezen we ook over een andere houding. We lezen namelijk over mensen die er bewust voor kiezen om in eenvoud en soms zelfs armoede te leven. Jezus Zelf is daar een voorbeeld van. Hoewel Hij waarschijnlijk best wel veel geld tot zijn beschikking had², leefde Hij in eenvoud. Hij gebruikte het geld voor Gods Koninkrijk en gaf het weg. Zelf had Hij geen plaats om zijn Hoofd neer te leggen en regelmatig hadden Hij en zijn leerlingen geen voedsel bij de hand om te eten.³

Sowieso had Jezus in de hemel alles wat zijn hart maar begeerde. Hij liet dat alles achter om als een arm, naakt baby'tje ter wereld te komen. Jezus leefde een leven om te dienen en Zichzelf weg te geven voor anderen. Hij verlangde geen comfort en zegen voor Zichzelf, maar was juist bezig om zegeningen uit te delen aan anderen. Hij koos ervoor om met arme mensen om te gaan en Hij noemde hen zalig, omdat zij het Koninkrijk van God zouden ontvangen.⁴

Jezus riep zijn leerlingen ook op tot een soortgelijk leven. Hij zond hen eropuit en beval hen in Markus 6:8 dat ze geen eten, drinken, geld of wat dan ook mee moesten nemen. Dat zouden ze onderweg wel ontvangen. Dat de leerlingen dit gebod van Jezus serieus hebben genomen, zelfs na zijn hemelvaart, blijkt wel uit Handelingen 3:6 waar Petrus zegt tot de verlamde man: *'Zilver en goud heb ik niet, maar wat ik heb, dat geef ik u: in de Naam van Jezus Christus de Nazarener, sta op en ga lopen!'*

Ook andere mensen, die Jezus wilden volgen, kregen een soortgelijk gebod mee. Jezus sprak hen aan en zei dat ze Hem alleen konden volgen, als ze bereid waren om alles op te geven. Vervolgens gebod Hij hen om alles te verkopen en het geld aan de armen te geven.⁵ Daarna konden ze Hem gaan volgen. Dit gebod Jezus niet alleen aan specifieke personen, maar dit gebod geeft Hij ook als algemene aanwijzing mee in de Bergrede, namelijk in Lukas 12:33-34:

¹ 1 Timotheüs 6:17-19 bijvoorbeeld.

² Volgens Mattheüs 2 heeft Jezus een enorme schat gekregen bij zijn geboorte van de oversten van het Perzische Rijk. Volgens Lukas 8:3 werd Jezus financieel gediend door de vrouw van de rentmeester van Herodes, die behoorlijk rijk was. Volgens Johannes 12:6 beheerde Judas de giften, die Jezus van het volk kreeg.

³ Mattheüs 8:20, 12:1-4, Markus 11:12-14, Lukas 9:12-17.

⁴ Lukas 6:20-22.

⁵ Markus 10:21, Lukas 12:33-34.

Verkoop uw bezittingen en geef de opbrengst weg als liefdegave. Maak voor uzelf beurzen die niet verslijten, een schat die niet opraakt, in de hemelen, waar de dief niet bij komt en die door de mot niet aangetast wordt. Want waar uw schat is, daar zal ook uw hart zijn.

Het verkopen van alle bezittingen, dient dus meerdere doelen. Het eerste doel is dat je hart volkomen op God gericht zal zijn en niet meer op geld en bezit. Het tweede doel is om de armen en behoeftigen te kunnen helpen en zegenen. Het derde doel is om een schat in de hemel te kunnen verzamelen. En het vierde doel is om vrij en wendbaar te zijn, om Jezus overal te kunnen volgen.

In de eerste christengemeenschap komen we ditzelfde principe tegen. De gelovigen verkochten alles wat zij persoonlijk bezaten en legden het geld aan de voeten van de apostelen neer. Zo hadden zij alle bezittingen gezamenlijk. Niemand hield iets voor zichzelf. Zij zochten andere schatten, dan de aardse schatten. Zij zaten wat dat betreft nog dicht op het vuur, gezien zij in de generatie van Jezus leefden. Zij leefden Jezus' eenvoudige leefstijl na en zochten geen rijkdom voor zichzelf.

In de Bijbel wordt ook regelmatig gewaarschuwd tegen het verzamelen van rijkdom. Jezus waarschuwde zijn leerlingen daartegen.⁶ Ook Paulus schrijft dat we het beste genoeg kunnen nemen met voedsel en kleding en niet meer dan dat. Hij waarschuwt ons tegen het verzamelen en najagen van geld en bezit.⁷

En de zegen dan, die God wil geven...?

Voluit blijft staan, dat God de Vader zijn kinderen wil zegenen met alle goede gaven uit de hemel. Alleen kunnen wij pas ontvangen, als we ook bereid zijn om los te laten. Het blijft altijd zoeken naar een balans tussen ontvangen en geven. Hoeveel wil God aan ons persoonlijk geven om ervan te genieten? En hoeveel verlangt Hij dat wij weggeven aan anderen?

Maar Jezus gaf toch aan dat we alles weg moeten geven? Jazeker, en toch zal dit niet in alle gevallen onze roeping zijn. Soms kunnen we anderen veel beter dienen en zegenen als we rijkdom en voorspoed van de Heer ontvangen en anderen daarin laten delen. Ook mogen we gewoon genieten van wat God aan ons wil geven. Deze oproep van Jezus moet vooral een bereidheid in ons hart bewerken om alles op te geven voor Hem. Soms zal God dit echt van ons vragen, vaak ook niet.

Ten diepste wordt iedereen gevraagd om alles weg te geven aan God Zelf. Hoeveel wij zelf ook bezitten, we moeten bezitten, alsof we niet bezitten.⁸ We worden opgeroepen om alles aan God Zelf weg te geven. Of we nu letterlijk alles verkopen of niet, alles wat we bezitten is van de Heer. We hebben het van Hem in bruikleen gekregen en het geeft ons geen rechten daarop. Al ons geld en bezit is om zo te zeggen 'op doorreis'. Het ligt nu eventjes in onze handen, maar we geven het weer door.

Het belangrijkste is om in contact hierover met God te blijven. Laten we Hem vragen wat Hij met zijn geld en bezittingen, die Hij bij ons in beheer gegeven heeft, wil doen. Dan zal Hij wel laten zien of je letterlijk dingen moeten weggeven of juist niet. Zolang we zaken niet als ons eigen bezit gaan beschouwen, maar als Gods bezit, zullen we de juiste keuzes kunnen maken. Overleg met je hemelse Vader, wat Hij van jou wil in dezen!

⁶ Mattheüs 6:19-34, Lukas 6:20-26, 12:13-34.

⁷ 1 Timotheüs 6:7-11.

⁸ 1 Korinthe 7:29-31.

Motivaties om te leven in eenvoud

Ook vandaag de dag kiezen mensen ervoor om in eenvoud of zelfs armoede te leven. Dit kan vanuit verschillende motivaties gedaan worden. De eerste is solidariteit. Als we zien hoeveel armoede er op de wereld is, dan voelt het heel egoïstisch om zelf lekker te genieten van rijkdom, terwijl anderen op de wereld honger lijden. Het is goed om te beseffen dat wij in het rijke Westen wonen en al snel behoren tot de rijkste mensen op aarde. Met een modaal inkomen in Nederland, zijn we rijk gezegend ten opzichte van de rest van de wereld. Velen moeten het met enkele centen per dag zien uit te houden. Dit besef kan maken, dat we niet langer in uitbundige rijkdom willen leven, uit solidariteit met de arme mensen op deze aarde.

Een andere motivatie is om geld vrij te maken om armen te kunnen helpen. Alles wat wij uitgeven, onthouden we aan een ander. Wij kunnen kiezen om in eenvoud te leven, zodat anderen ook een boterham kunnen hebben om te eten. Hoe meer we over houden, hoe meer we kunnen geven aan anderen. Natuurlijk kunnen we niet alle lasten van de hele wereld op onze schouders dragen, dat is gelukkig ook onze roeping niet. Jezus draagt deze wereld op zijn schouders. We mogen ook vrijmoedig goede dingen ontvangen en genieten. Maar het besef dat we anderen ook kunnen helpen met ons geld en bezit, mag ons wel remmen in onze uitgaven. We mogen daar op zelfbeheerste en ook wel sobere wijze mee omgaan. Zelfbeheersing is niet voor niets deel van de vrucht van de Geest.⁹ Voor ieder zal deze maatstaf anders liggen, maar ga hierover in gebed met de Heer!

Nog een andere motivatie is, dat je niet teveel met geld wilt bezig zijn. Als je het niet hebt, kun je het ook niet kwijt raken en kun je er ook je vertrouwen niet op gaan stellen. Zolang je eten en drinken hebt, een dak boven je hoofd hebt en je rekeningen kunt betalen, dan kun je de rest weggeven. Dit scheelt een hoop zorgen, energie, aandacht, tijd, etc. Hier kan soms ook een luie houding achter schuilgaan, namelijk dat we onze verantwoordelijkheid ontduiken en geen beheerders willen zijn van geld voor het Koninkrijk van de Heer. Maar voor anderen zal dit juist helpen om gefocust bezig te zijn met een andere roeping van God. Nogmaals, God kan je laten zien waar jouw roeping in het leven ligt. Hij kan jou roepen om met geld te investeren voor zijn Koninkrijk. Hij kan jou ook roepen om juist alles los te laten, omdat Hij wil dat je jezelf op andere taken en zaken richt.

Geef jij alles op voor de Heer?

Tot besluit van dit stuk de vraag: ben jij bereid om alles op te geven voor de Heer? Stel dat Hij vandaag bij jou zou aanbellen en jou zou vragen om alles te verkopen en alles weg te geven aan de armen en op pad te gaan voor Hem: wat zou jij doen? Heb jij het vertrouwen dat God dan in alles zal voorzien? Hoe groot is jouw geloof in de goedheid van de hemelse Vader?

En misschien een wat behapbaardere vraag: wat wil jij in de komende tijd weg gaan geven? Waar wil jij op besparen, zodat je een ander daarmee kunt dienen? Stap voor stap mogen we groeien daarin, door te oefenen en te gaan met vallen en opstaan...

Ik sluit af met Lukas 6:20-21:

En toen Hij Zijn ogen opgeslagen had naar Zijn leerlingen, zei Hij: Zalig bent u, armen, want van u is het Koninkrijk van God. Zalig bent u die nu honger hebt, want u zult verzadigd worden. Zalig bent u die nu huilt, want u zult lachen.

⁹ Galaten 5:22.